

Utlåtande Rotel I + VI (Dnr KS 2021/602)

En sammanhållen strategi för bad, båt, fiske och strandpromenader i Stockholm

Motion av Emilia Bjuggren och Alexander Ojanne (båda S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarråden Anna König Jerlmyr och Karin Ernlund anför följande.

Ärendet

Emilia Bjuggren och Alexander Ojanne (båda S) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om en sammanhållen strategi för bad, båt, fiske och strandpromenader i Stockholm. I motionen framförs att god vattenkvalitet är fundamentalt för stockholmarnas livskvalitet, också ur ett rekreativt perspektiv. Motionärerna anför att Stadens handlingsplan för god vattenstatus fokuserar på vattenkvalitet men menar att vattenanknutna rekreativ- och friluftsförfrågor inte omfattas av handlingsplanen, till skillnad från tidigare vattenprogram.

Vidare anfördes att vattenanknutna rekreativ- och friluftsförfrågor idag hanteras av olika verksamheter inom staden. Olika nämnder ansvarar för tillsyn av stadens skyddade naturområden, där ett av skyddssyftena är områdenas värde för friluftsliv och rekreation, fiskevårdsförfrågor, bevarande och utvecklande av stadens stränder i linje med *Den gröna promenadstaden* samt genomförandet av Stockholms kajstrategi.

Motionärerna anser att staden behöver ett särskilt program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreativförfrågor blir en del. Motionärerna

föreslår att ett sådant program skulle kunna tas fram genom ett förvaltningsövergripande projekt inom ramen för arbetet med miljöprogrammet.

I motionen anføres att en viktig del av vattenanknuten rekreation handlar om bad. Med fler badplatser kan de som vill njuta av vattnet på ett tryggt och säkert sätt. Motionärerna anser att det i nya utvecklingsområdena, så som Marievik och Norra Djurgårdsstaden, måste planeras för badplatser. Motionärerna anser vidare att det behövs fler officiella badplatser i Stockholm samt i större utsträckning badvakter för att öka den faktiska och upplevda tryggheten.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden tar fram ett program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreationsfrågor blir en del.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Båtunionen, Friluftsförbundet region Mälardalen, Naturskyddsföreningen Stockholms län och Sportfiskarna Stockholm.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Båtunionen, Friluftsförbundet region Mälardalen, Naturskyddsföreningen Stockholms län och Sportfiskarna Stockholm har inte inkommit med svar. Stockholms Stadshus AB hänvisar till dotterbolaget Stockholms Hamn AB:s remissvar.

Saltsjön – Mälarens Båtförbund har valt att inkomma med ett yttrande på eget initiativ.

Stadsledningskontoret konstaterar att det finns en rad uppdrag i kommunstyrelsens förslag till budget 2022 som syftar till att stärka möjligheterna till rekreation och friluftsliv och bedömer att inga ytterligare uppdrag i nuläget behöver formuleras.

Exploateringsnämnden anför att vid planering av nya stadsutvecklingsprojekt hanteras idag ett stort antal frågor där vattenanknutna rekreations- och friluftsförfrågor ingår. Det är främst de förvaltningar som huvudsakligen arbetar med den allmänna platsmarken som är berörda av dessa frågor. Exploateringskontoret deltar tillsammans med andra förvaltningar i handläggning av dessa frågor i samband med nämndens många projekt och vid framtagande av nya detaljplaner.

Idrottsnämnden anser att motionen berör ett angeläget område och att dess intention skulle kunna inkluderas i en kommande revidering av stadens strategi för det rörliga friluftslivet. *Idrottsnämnden* ställer sig tveksam till förslaget om att införa badvakter på strandbaden. Detta skulle kräva en stor utbildningsinsats för staden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till att motionen lyfter frågan om sammanhållen strategi för vattenanknutna rekreations- och friluftslivsfrågor. Nämnden anser dock inte att det behövs ett särskilt program för rekreation och friluftsliv för att frågan ska hanteras.

Trafiknämnden delar uppfattningen att frågorna är viktiga för stockholmarnas rekreation och friluftsliv. Frågeställningen berör inte primärt trafiknämndens huvudsakliga verksamhetsområden varför nämnden väljer att avstå från att lämna ytterligare synpunkter i ärendet.

Östermalms stadsdelsnämnd håller med om att Stockholms närhet till vatten är något som gör vår stad unik och värdefullt att värna och utveckla, både utifrån rekreation och ur miljöhänsyn. I den stadsutveckling som pågår på Östermalm i Norra Djurgårdsstaden anser stadsdelsnämnden att det är viktigt att utveckla möjligheten till rekreation vid vattnet, samtidigt som djur- och naturliv värnas.

Stockholms Hamn AB har i arbetet med ny kajstrategi konstaterat att det är många aktörer inom staden samt externa aktörer, som har del i ansvaret för att genomföra stadens vision. Bolaget delar därmed den nulägesbeskrivning som görs i den remitterade motionen avseende ansvarsfördelningen inom staden. Det pågår ett arbete med Handlingsplan för nya badplatser under ledning av miljöförvaltningen. Bolaget anser att det är rimligt att invänta processerna med ny handlingsplan och ny kajstrategi innan beslut fattas om ytterligare ett program som tangerar dessa frågor.

Saltsjön – Mälarens Båtförbund stöder i princip motionen om bad, fiske, båtliv och strandpromenader. Huruvida kommunen är i behov av ett särskilt program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreationsfrågor blir en del, som det föreslås i motionen, vill de inte bedöma.

Våra synpunkter

Stockholm är en motions- och idrottsstad där alla ska ges förutsättningar att vara fysiskt aktiva. Stadens arbete med friluftslivsfrågor utgår från Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022 och syftar till att med friluftsliv som metod bidra till att öka den fysiska aktiviteten bland stockholmarna. I kommunstyrelsens förslag till budget 2022 ges idrottsnämnden i upp-

drag att ta fram en ny friluftsstrategi. Samtidigt pågår det ett arbete med både en ny kajstrategi, en båtlivsstrategi och en handlingsplan för nya badplatser i staden. Sammantaget instämmer vi därför i stadsledningskontorets bedömning om att inga ytterligare uppdrag behöver formuleras i nuläget.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

Närheten till vatten gör vår stad unik. God vattenkvalitet är fundamentalt för stockholmarnas livskvalitet, också ur ett rekreativperspektiv. Stadens handlingsplan för god vattenstatus fokuserar på vattenkvalitet. Det innebär att vattenanknutna rekreativ- och friluftsförfrågor inte omfattas av handlingsplanen, till skillnad från tidigare vattenprogram. Därför anser vi att motionen bör bifallas.

Att staden nu helt saknar mål när det kommer till vattenanknutna rekreativ är inte tillfredsställande. Vi menar att staden skulle behöva ett särskilt program för rekreativ och friluftsliv, där vattenanknutna rekreativförfrågor blir en del. Ett sådant program skulle exempelvis kunna tas fram genom ett förvaltningsövergripande projekt inom ramen för arbetet med miljöprogrammet. Det är glädjande att notera att flera av de nämnder som yttrat sig om motionen delar uppfattningen.

En viktig del av vattenanknutna rekreativ handlar om bad. Med fler badplatser kan de som vill njuta av vattnet på ett tryggt och säkert sätt. I de nya utvecklingsområdena måste det planeras för badplatser, så som Marievik och Norra Djurgårdsstaden. Det behövs också fler officiella badplatser i Stockholm, och vid dessa bör det i större utsträckning finnas badvakter för att öka den faktiska och upplevda tryggheten.

Beskedet från ansvariga borgarråd om att inget behöver göras är dessvärre ett signal för ambitionsnivåerna för den sittande majoriteten. Stockholm kan bättre.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 15 december 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Karin Ernlund

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Emilia Bjuggren och Alexander Ojanne (båda S) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion om en sammanhållen strategi för bad, båt, fiske och strandpromenader i Stockholm. I motionen framförs att god vattenkvalitet är fundamentalt för stockholmarnas livskvalitet, också ur ett rekreativt perspektiv. Motionärerna anför att Stadens handlingsplan för god vattenstatus fokuserar på vattenkvalitet men menar att vattenanknutna rekreativa- och friluftsförhållanden inte omfattas av handlingsplanen, till skillnad från tidigare vattenprogram.

Vidare anfördes att vattenanknutna rekreativa- och friluftsförhållanden idag hanteras av olika verksamheter inom staden. Olika nämnder ansvarar för tillsyn av stadens skyddade naturområden, där ett av skyddsytorna är områdenas värde för friluftsliv och rekreation, fiskevårdsfrågor, bevarande och utvecklande av stadens stränder i linje med Den gröna promenadstaden samt genomförandet av Stockholms kajstrategi.

Motionärerna anser att staden behöver ett särskilt program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreativafrågor blir en del. Motionärerna föreslår att ett sådant program skulle kunna tas fram genom ett förvaltningsövergripande projekt inom ramen för arbetet med miljöprogrammet.

I motionen anfördes att en viktig del av vattenanknutna rekreation handlar om bad. Med fler badplatser kan de som vill njuta av vattnet på ett tryggt och säkert sätt. Motionärerna anser att det i nya utvecklingsområdena, så som Marievik och Norra Djurgårdsstaden, måste planeras för badplatser. Motionärerna anser vidare att det behövs fler officiella badplatser i Stockholm samt i större utsträckning badvakter för att öka den faktiska och upplevda tryggheten.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att staden tar fram ett program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreativafrågor blir en del.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Båttunionsen, Friluftsförbundet region Mälardalen, Naturskyddsföreningen Stockholms län och Sportfiskarna Stockholm.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Bå-tunionen, Friluftsförbundet region Mälardalen, Naturskyddsföreningen Stockholms län och Sportfiskarna Stockholm har inte inkommit med svar. Stockholms Stadshus AB hänvisar till dotterbolaget Stockholms Hamn AB:s remissvar.

Saltsjön – Mälarens Båtförbund har valt att inkomma med ett yttrande på eget initiativ.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 november 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunstyrelsens förslag till budget 2022 anges att friluftsliv bidrar till en aktiv fritid och har en positiv inverkan på människors hälsa och välmående. Idrottsnämnden ska arbeta för att alla stockholmare har möjlighet att upptäcka friluftaktiviteter utifrån sina egna förutsättningar. Satsningar på simkunnighet är prioriterade då simkunnighet är en livsviktig kunskap såväl som en möjlighet till fysisk aktivitet och rekreation.

Stadsledningskontoret konstaterar att stadens arbete med friluftsförslag utgår från Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022. Strategin syftar till att med friluftsliv som metod bidra till att öka den fysiska aktiviteten bland stockholmarna. I strategin anges friluftsliv som en form av rekreation. I strategin berörs vattenanknutet friluftsliv i form av skridskoåkning på sjöisar. Stadsledningskontoret konstaterar att i kommunstyrelsens förslag till budget 2022 har idrottsnämnden i uppdrag att ta fram en ny friluftstrategi.

Stadsledningskontoret konstaterar att stadens arbete med att skapa trygga och säkra badplatser är högt prioriterat och att arbetet stärks under 2022. I Stockholms stads budget 2021 har exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och berörda stadsdelsnämnder i uppdrag att upprätta en handlingsplan för fler nya offentliga strandbad i staden och underlätta för fler bastuflottar på stadens vatten. I kommunstyrelsens förslag till budget 2022 ska idrottsnämnden tillsammans med berörda stadsdelsnämnder arbeta med ronderande strandvärdar som är utbildade i hjärt- och lungräddning. Därutöver finns en satsning om ökad vattensäkerhet vid strandbad samt satsningar på simkunnighet. Stadsledningskontoret konstaterar även att satsningen ”Stockholm vid vattnet” fortsätter, där stadsdelsnämnder och berörda facknämnder ges bättre förutsättningar att öka vistelsevärden vid vatten. Det kan vara åtgärder såsom sittmöbler, bryggor eller annat som berikar en plats kopplat till vatten.

Stadsledningskontoret konstaterar att det finns en rad uppdrag som syftar till att stärka möjligheterna till rekreation och friluftsliv och bedömer att inga ytterligare uppdrag i nuläget behöver formuleras.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2021 följande.

1. Exploateringsnämnden godkänner förvaltningens redovisning som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Vid planering av nya stadsutvecklingsprojekt hanteras idag ett stort antal frågor där vattenanknutna rekreations- och friluftsförhållanden ingår. Exploateringskontoret bedömer att det främst är de förvaltningar som huvudsakligen arbetar med den allmänna platsmarken som är berörda av dessa frågor. Kontoret deltar tillsammans med andra förvaltningar i handläggning av dessa frågor i samband med kontorets många projekt och vid framtagande av nya detaljplaner. Till exempel ansvarar kontoret för upplåtelse med arrende inom vattenområden, som jämföras med kvartersmark.

Ifall kommunfullmäktige bedömer att det finns ett behov av ett samlat program i enlighet med motionen är kontoret ändå berett att delta i att ta fram ett sådant program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreationsfrågor blir en del.

Exploateringskontorets förslag

Exploateringskontoret föreslår att exploateringsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remissen samt förklarar ärendet omedelbart justerat.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 oktober 2021 följande.

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservation anfördes av Alexander Ojanne m.fl. (S), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms stad har sedan 2018 en strategi för det rörliga friluftslivet som har beslutats av kommunfullmäktige. Strategin gäller fram till och med 2022 och syftar till att med friluftsliv som metod bidra till att öka den fysiska aktiviteten bland stockholmarna. I strategin berörs vattenanknutet friluftsliv i form av skridskoåkning på sjöisar. Idrottsförvaltningen har noterat att strategin i kommande versioner kan ta ett än större grepp kring friluftsfrågorna när den revideras inför 2023. Förvaltningen anser att motionen berör ett angeläget område och att dess intention skulle kunna inkluderas i en kommande revidering av stadens strategi för det rörliga friluftslivet.

Idrottsförvaltningen arbetar under hösten med att, tillsammans med andra berörda förvaltningar, ta fram en strategi för fritidsbåtslivet där frågor kring bland annat brygg- och uppläggningsplatser ingår. Förvaltningen deltar även i utredningen om platser för nya strandbad.

Idrottsförvaltningen ställer sig tveksam till förslaget om att införa badvakter på strandbaden. Om en faktisk trygghet för besökarna vid strandbaden ska uppnås krävs sannolikt personal med hög kompetensnivå motsvarande vattenlivräddare/havslivräddare. Detta skulle kräva en stor utbildningsinsats för staden. Förvaltningen förordar istället en förstärkning av stadens nuvarande strategi där allmänheten medvetandegörs och utbildas om säkerhet i och kring vatten. Detta sker till exempel genom skyltning, förevisningar på strandbaden och kampanjer med tillhörande material. I budget för 2022 förstärks den nuvarande strategin genom att idrottsnämnden tillsammans med berörda stadsdelsnämnder ska arbeta med ronderande strandvärdar som är utbildade i hjärt- och lungräddning. Förstärkningen kommer framöver även innebära att stadsdelsnämnderna, som ansvarar för strandbaden, ges en ännu tydligare roll i det förebyggande arbetet med säkerhet i och kring vatten.

Måluppfyllelse

Om intentionerna i Bjuggens och Ojannes motion inkluderas i revideringsarbetet med stadens strategi för det rörliga friluftslivet bidrar detta sannolikt till måluppfyllelse.

Tillgänglighet

Idrottsförvaltningen förespråkar att tillgänglighetsperspektivet blir en naturlig del i ett eventuellt program för rekreation och friluftsliv.

Konsekvenser för barn

Vid framtagandet av ett program förordar förvaltningen att en barnkonsekvensanalys genomförs.

Jämställdhetsanalys

Könsfördelningen är jämn bland de som utövar friluftsliv. Att skapa bättre förutsättningar för friluftsliv är således en jämställd satsning som kommer både män och kvinnor tillgodo.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2021 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

Reservation anfördes av Felix Antman Debels m.fl. (S), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I motionen framförs att det saknas en sammanhållen strategi för vattenanknutna rekreations- och friluftslivsfrågor. Till skillnad från tidigare vattenprogram så fokuserar stadens handlingsplan för god vattenstatus bara på vattenkvalitet. Vattenanknutna rekreations- och friluftslivsfrågor hanteras av olika förvaltningar inom staden och det saknas mål när det kommer till vattenanknutna rekreation vilket inte bedöms vara tillfredsställande enligt motionen. De menar att staden behöver ett särskilt program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreationsfrågor blir en del och att ett sådant program skulle kunna tas fram genom ett förvaltningsövergripande projekt inom ramen för arbetet med miljöprogrammet.

Motionen anser att en viktig del av vattenanknutna rekreation handlar om bad och att det behövs fler officiella badplatser i Stockholm, och vid dessa bör det i större utsträckning finnas badvakter för att öka den faktiska och upplevda tryggheten.

Mot bakgrund av det som framförts i motionen föreslår de att staden ska ta fram ett särskilt program för rekreation och friluftsliv där vattenanknutna rekreationsfrågor blir en del.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Precis som motionen framhåller så hanteras vattenanknutna rekreations- och friluftsförfrågor av olika förvaltningar inom staden redan idag. Till exempel i Grönare Stockholm och Strategi för friluftsliv samt pågående budgetuppdrag på miljöförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Miljöförvaltningen ska, i samarbete med idrottsnämnden, trafiknämnden, exploateringsnämnden och stadsdelsnämnderna, ta fram en handlingsplan för inrättande av fler badplatser i staden.

Idrottsförvaltningen har ett uppdrag att ta fram en strategi för båtlivet.

Förvaltningen är positiv till att motionen lyfter frågan om sammanhållen strategi för vattenanknutna rekreations- och friluftslivsfrågor och kan instämma om att det är viktigt att dessa frågor samordnas med tanke på att de hanteras av olika förvaltningar. Förvaltningen anser dock inte att det behövs ett särskilt program för rekreation och friluftsliv för att frågan ska hanteras, utan att det kan ske genom bättre samordning av befintliga och kommande styrdokument och handlingsplaner.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2021 följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kontorets synpunkter

Kommunfullmäktige beslutade 2018 om *Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet*, ett komplement till stadens idrottspolitiska program. Genom *Grönare Stockholm* slår staden fast att Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden, och att grönstrukturen ska vara en del av stadens offentliga rum. I styrdokumentet nämns stadens parkriktlinjer, vilka beskriver kvaliteter i stadens grön-blå struktur som bör vara tillgängliga för medborgarna, så som båt- liv, vattenkontakt och utomhusbad. I *översiktsplanen* betonas vikten av att stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden. Stockholms bärande värden som vattennära stad beskrivs bland annat i översiktsplanen och i *byggnadsordningen*.

Flera förvaltningars ansvarsområden skapar tillsammans viktiga förutsättningar för friluftsliv och vattenknuten rekreation. Stadsbyggnadskontorets strategiska planering för friytstruktur följer planeringsbehovet där den nyligen uppdaterade sociotopkartan är en viktig del. Två aktuella exempel där kontoret medverkar i utveckling av stadens

friluftsliv är miljöförvaltningens uppdrag att analysera möjliga framtida lägen för flera nya badplatser och idrottsförvaltningens uppdrag att uppdatera strategin för fritidsbåtlivet.

Stadsbyggnadskontoret menar att det är utifrån beslutade styrdokument och genom en förvaltningsövergripande samverkan i linje med *Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet* som vi uppnår att övergripande mål för kommunen omhändertas.

Stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2021 följande.

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontorets synpunkter

Kontoret har tagit del av motionen och delar uppfattningen att frågorna är viktiga för stockholmarnas rekreation och friluftsliv. Trafikkontoret uppfattar att motionen syftar till att staden ska ta ett helhetsgrepp på vattenanknutna rekreations- och friluftsförfrågor. Dessa hanterades tidigare i stadens vattenprogram men omfattas inte av stadens handlingsplan för god vattenstatus.

Kontoret ser, i likhet med motionen, behovet av samordning och samverkan av dessa frågor, inte minst då de hanteras av flera förvaltningar och huvudmän inom staden. Vidare kan konstateras att en av stadens främsta tillgångar ofta anses vara den goda tillgången till både vatten- och grönområden. Detta utgör en stor potential för både rekreations- och friluftsförfrågor samtidigt som det utgör en grund för livsnödvändiga ekosystemtjänster. För att optimera dessa resurser gör kontoret bedömningen att en handlingsplan i linje med motionens förslag skulle kunna utgöra en grund för att samordna dessa frågor inom staden.

Avslutningsvis kan konstateras att frågeställningen inte primärt berör trafikkontorets huvudsakliga verksamhetsområden. Kontoret väljer därför att avstå från att lämna ytterligare synpunkter i ärendet.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 oktober 2021 följande.

1. Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen håller med om att Stockholms närhet till vatten är något som gör vår stad unik och värdefullt att värna och utveckla, både utifrån rekreation och ur miljöhänsyn. Som motionärerna skriver så berör frågan om vattennära rekreation många olika områden och därför flera olika förvaltningars ansvarsområden. Vilken typ av rekreation som särskilt ska värnas och utvecklas skiljer sig dessutom mycket utifrån de särskilda förutsättningar som finns på platsen.

En av strategierna i Stockholms översiktsplan är att ta till vara möjligheten att utveckla Stockholms stränder för fler aktiviteter både på land och vatten med ökad tillgänglighet och bättre förutsättningar för promenader och cykling. Bad, fiske och båtliv i samklang med allmänhetens tillgänglighet till strandområden ska främjas. Grönare Stockholm, som utgår från översiktsplanen är stadens strategidokument för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden. Här beskrivs att stadens offentliga stråk längs vatten har ett mycket stort värde för stockholmarna. Det är angeläget att öka möjligheterna för allmänheten att uppleva vattenrum med långa utblickar, vattenanknutna aktiviteter och karaktäristiska strandmiljöer med växt och djurliv. Stadens möte med vattnet ser ut på olika sätt med bland annat kajer, strandparker, strandbad och klippstränder. Denna mångfald behöver förvaltas och vidareutvecklas.

I Östermalms parkplan, som bland annat har sin utgångspunkt i Grönare Stockholm, beskrivs också vilken betydelse stränderna inom Östermalms stadsdelsområde har för områdets gröna karaktär, för friluftslivet och för den biologiska mångfalden. Inom Östermalm är det endast vissa delar av strandkanterna som ägs av Stockholms stad och sköts av stadsdelsförvaltningen. Dessa är Prins Bertils allé, Husarviksstranden och Nobelstranden.

Stadsdelsförvaltningen sköter också två strandbad i Ekhagen och vid Brunnsviken. I budget för 2020 finns flera uppdrag för att utveckla rekreation vid vatten i Stockholm. Bland annat har förvaltningen deltagit i arbetet med framtagandet av en handlingsplan för inrättandet av fler badplatser i staden. Arbetet leds av miljö- och hälsoskyddsnämnden tillsammans med idrottsnämnden, trafiknämnden och exploateringsnämnden.

I den stadsutvecklingen som pågår på Östermalm i Norra Djurgårdsstaden anser förvaltningen att det är viktigt att utveckla möjligheten till rekreation vid vattnet, sam-

tidigt som djur- och naturliv värnas. Bland annat har ett nytt promenadstråk byggts längs Husarviken och bad och kajstråk planeras i de kommande etapperna Kolkajen, Södra Värtan och Loudden.

Det finns många strategier för hur den vattennära rekreationen ska värnas och utvecklas och mycket arbete inom området pågår i flera olika förvaltningar inom staden. Till följd av att området tangerar flera olika ansvarsområden och är geografiskt platsberoende skulle samordningen och genomförandet av en gemensam strategi vara svår. Förvaltningen anser att de strategier och styrdokument som finns inom området, och som delvis beskrivits ovan är tillräckliga.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att ta fram de lokala parkplanerna, som är en samlande strategi för hur parker, bostadsnära natur och gröna gaturum ska värnas och utvecklas för framtiden. Inför framtagande av den kommande parkplanen för Östermalm ska förvaltningen se över hur utvecklingen av de strandlinjer som förvaltningen ansvarar för kan beskrivas ytterligare. I samverkan med exploateringskontoret och övriga förvaltningar kring stadsutvecklingen i Norra Djurgårdsstaden, kommer stadsdelsförvaltningen fortsätta lyfta fram vikten av utveckling av vattennära rekreation, som till exempel bad och kajstråk, i det nya området.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 27 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Stadshus AB hänvisar till dotterbolaget Stockholms Hamn AB:s remissvar i sin helhet.

Underremiss Stockholms Hamn AB

Stockholms Hamnar arbetar för att göra Stockholm till en levande och modern sjöfartsstad för invånare, näringsliv och besökare. I uppdraget ingår att främja sjöfarten, säkra regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling och hållbara tillväxt samt att bidra till regionens besöksnäring.

Stockholms Hamnar noterar följande angående förslagen i motionen:

Stockholms Hamnar ser generellt positivt på arbete för att stärka Stockholm som en stad på vatten. Stadens identitet och attraktivitet bygger i hög grad på läget vid Mälaren och Saltsjön och de unika möjligheterna att vistas på och i anslutning till vatten. Verksamheten vid Bolagets innerstadskajer är bred och har en stor inverkan på hur framför allt centrala delarna av Stockholm upplevs av stockholmare, besökare och näringslivet.

Stockholms stad har länge haft ambitionen att vidareutveckla stadsmiljön och verksamheterna på och vid stadens innerstadskajer samtidigt som sjöfartens behov kan tillgodoses. Det finns dock alltså en mycket stor potential att utveckla folklivet och möjligheterna att vistas på och vid stadens innerstadskajer.

Kommunfullmäktige fattade 2015 beslut om en samlad kajstrategi för Stockholms stad med stor fokus på den rörliga sjöfartens behov. I budget för 2019 fick Stockholms Hamnar i uppdrag att revidera strategin tillsammans med berörda nämnder med syftet att öka möjligheterna till folkliv utmed kajerna. Som ett första steg har Bolaget under 2019/2020 sett över gränsdragningar och ansvarsfördelning i övrigt inom ramen för arbetet med nytt markavtal med exploateringsnämnden och nytt drift- och underhållsavtal med trafiknämnden. Därefter har Stockholms Hamnar och de berörda förvaltningarna som ett andra steg påbörjat ett gemensamt utvecklingsprojekt för att dels revidera styrdokumentet och dels arbeta med konkreta förbättringar och aktiveringar utmed kajerna. Projektet inriktar sig primärt på hårdgjorda innerstadskajer inom stadens ägo och fokuserar inte på parker och stränder.

Bolaget har i arbetet med ny kajstrategi kunnat konstatera att det är många aktörer inom staden samt externa aktörer, som har del i ansvaret för att genomföra stadens vision. Bolaget delar därmed den nulägesbeskrivning som görs i den remitterade motionen avseende ansvarsfördelningen inom staden.

En viktig del i arbetet med ny kajstrategi är att hitta en väl avvägd samordning med andra initiativ och stadsövergripande styrdokument som exempelvis översiktsplanen, miljöprogrammet, Grönare Stockholm och Strategi för offentliga rum. I sådana dokument finns mål och inriktningar som delvis speglar de ambitioner som beskrivs i motionen. Avsikten med kajstrategin är att tydliggöra inriktningen för vattenanknuten rekreation vid stadens hårdgjorda kajer. När det specifikt gäller ambitionerna att öka badmöjligheterna i Stockholm pågår därutöver ett arbete med Handlingsplan för nya badplatser under ledning av miljöförvaltningen. Bolaget anser att det är rimligt att invänta processerna med ny handlingsplan och ny kajstrategi innan beslut fattas om ytterligare ett program som tangerar dessa frågor.

Bolaget vill också betona vikten av tidig samverkan och av att adressera mål- och intressekonflikter när det gäller stärkta rekreativmöjligheter vid stadens vatten. Ökade badmöjligheter är ett sådant exempel där värdet av bad och rekreation på vissa platser behöver ställas i relation till den kommersiella sjöfarten och värdet av att säkra välfungerande kajer och framkomlighet samt säkerhet i farled. Ett annat exempel är

att den i grunden positiva trenden med fler små och stora fritidsbåtar i Stockholm kan leda till intressekonflikter med den kommersiella sjöfarten.

Detta svar har inte behandlats av Stockholms Hamn AB:s styrelse.

Saltsjön – Mälarens Båtförbund

Saltsjön – Mälarens Båtförbunds yttrande daterat den 18 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Saltsjön-Mälarens Båtförbund, stöder i princip Socialdemokraternas motion om bad, fiske, båtliv och strandpromenader. Som komplement vill vi lämna ytterligare synpunkter:

Stockholm har ett mycket omfattande och aktivt båtliv. Fritidsbåtar befinner sig i samma vatten som används av badande, yrkessjöfart och kanotister. Vattnen runt om och i staden är starkt bidragande till Stockholms karaktär och attraktionskraft. Utöver detta är vattnen också vattentäkt för dricksvatten, liksom mottagare av renat avloppsvatten. Detta tillsammans ställer stora krav på planering av olika verksamheter, och för att kunna tillgodose olika behov och önskemål.

Huruvida kommunen är i behov av ett särskilt program för rekreation och friluftsliv, där vattenanknutna rekreationsfrågor blir en del, som det föreslås i motionen, vill vi inte bedöma. Däremot vill vi i anslutning till fortsatta behandlingen av motionen peka på några frågor som vi från Saltsjön Mälarens Båtförbund ser som angelägna att ta hänsyn till.

Vinterplatser för fritidsbåtar

De flesta stockholmare och besökare ser säkert positivt på att det finns ett aktivt båtliv i staden. Sedan de drygt hundra år som fritidsbåtar/båtklubbar har funnits har de erbjudit en möjlighet för många, inte minst ur den arbetande befolkningen, att komma närmare naturen.

För att även fortsättningsvis kunna skapa möjligheter för stadens båtägare att kunna komma åt sina båtar under olika årstider är det viktigt att så långt möjligt kunna ha kvar vinteruppläggningsplatser i anslutning till sommarplatser vid brygga. Att vara tvungad att ha/använda bil för att ta sig till och från vinteruppläggnings-platsen är inte optimalt sett ur miljösynpunkt.

Frågan om inhägnade varvsplatser har varit aktuell i omgångar. Det är självklart att flanerande stadsbor så långt som möjligt ska erbjudas strandnära promenadstråk utan att stoppas av inhägnade båtvarvsområden. Men på flera klubbar har man löst detta genom att begränsa inhägnaden så att det är möjligt att förlägga promenadstråket mellan varvet och strandlinjen. Detta ger också flanerare en möjlighet att följa exempelvis arbetet med gamla träbåtar och bevarandet av vårt kulturarv.

Tillfälliga båtparkeringar/angöringsplatser

Det är ofta svårt för gästbåtar som vill göra kortare besök i Stockholm (särskilt innerstaden) att hitta plats för att förtöja sin båt. Staden bör ta initiativ till att anlägga en ordentlig gästhamn. En sådan bör med fördel förläggas på saltsjösidan så slussning

till Mälaren inte blir nödvändig, inte minst med tanke på de båtar som är bottenmålade med biocidfärg. Men det saknas även förtöjningsplatser för kortare besök. Det kan handla om att besöka affärer, kultur- evenemang eller träffa vänner. Kortare besök skulle underlättas om staden kunde arrangera enklare förtöjningsplatser för fritidsbåtar, till exempel i form av bojar och förtöjningsringar på lämpliga bryggor/kajer. Platserna bör inte ha någon ytterligare service då de skulle kunna förväxlas med gästhamnar där övernattnig är tillåten. Sådana bojar fanns tidigare utsatta vid till exempel Munkbrun i Gamla Stan, och var mycket uppskattade av båtfolk som kom på kortare besök. Nu är dessa bojar borttagna på grund av ombyggnaden av Slussen.

Fler platser med bojar och korttidsförtöjningar vore värdefullt. De bör utformas att passa såväl motorbåtar som segelbåtar.

Båtbottentvättar

Båtbottentvättar för båtar som valt att inte bottenmåla sina båtar med biocidfärg (giftfärg) bidrar till mindre påverkan på miljön. Stockholms stad, som har ett mycket stort antal fritidsbåtar vid båtklubbar och besökande båtar, skulle kunna anlägga ett flertal sådana båtbottentvättar för att underlätta för båtägare att välja miljövänliga alternativ för sin båtbotten.

Längre arrendetider

Många av båtklubbarna i Stockholm arrenderar marken av kommunen. Sedan ett antal år förnyas kontrakten med ett år i taget. Det är av största vikt att arrendeavtal så snart som möjligt kan omfatta en längre tidsperiod, förslagsvis 15 år. Längre arrendetider ger båtklubbarna möjlighet att planera och ta beslut som påverkar den framtida utvecklingen i klubben. Den osäkerhet som klubbarna har innebär att strategiskt viktiga beslut uteblir. Det kan gälla satsningar på ungdomsutbildning, inköp för jolleseglingar, bryggor anpassade för moderna farkoster, trygghets- och säkerhetsskapande åtgärder och miljöinvesteringar.

Vattenkvalitet måste beaktas

Det är av största vikt att den höga kvalitet som Stockholms vatten har, kan bibehållas och garanteras långsiktigt. Därför bör en plan upprättas för att stoppa alla utsläpp av bräddat avloppsvatten och dagvatten till recipienter i stadens omgivning. Fler mottagningsstationer av toavatten från fritidsbåtar bör anläggas. Det gäller särskilt i Mälaren som är dricksvattentäkt. Detta är viktigt för att bad ska kunna tillåtas, och anläggas på fler platser än i dag. I takt med att fler bostäder byggs ökar också behovet av fler stränder/bryggor där det går att bada. Eventuella föroreningar på sjöbotten bör avlägsnas för att möjliggöra detta.

Biologisk mångfald måste eftersträvas

Att skydda stadens vatten från invasiva och skadliga arter av växter och vattenlevande djur är av yttersta vikt. Längre in i Mälaren är det invasiva ogräset Sjögull ett stort problem, vilket bör observeras så att motsvarande problem inte uppstår i Stockholm.

I skärgården minskar bestånden av ett flertal fisk- och fågelarter, samtidigt som andra arter ökar markant i antal. Åtgärder måste till som skyddar till exempel lekplatser för hotade arter som vissa rovfiskar. Information om vilka platser som fritidsbåtar,

fiskare och andra friluftsmänniskor bör undvika för att skydda hotade bestånd måste spridas. Sådana åtgärder skapar också ökade möjligheter för rekreativt fiske.

Fler boende leder till nya behov

I takt med att det byggs fler bostäder ökar viljan att vistas nära, i och på vattnen. De senaste åren har trycket på båtclubbarna ökat. Fler söker båtplats, och köerna till platserna blir allt längre. Om det går att skapa möjligheter för fler båtplatser vid de befintliga båtclubbarna bör sådana möjligheter tas tillvara. Det kan handla om fler bryggmetter, fler pontoner, och mer plats på land för fler trailerbåtar som sjösätts när de ska användas.

På platser där fler nya bostäder planeras bör det också finnas en plan för eventuella nyetableringar av nya båtclubbar i närområdet. I de fall som båtclubbar lämnat mark/bryggmetter för att ge plats för till exempel bostäder är det viktigt att clubbarna kan få ny mark/plats för båtar/bryggmetter.

Ökade möjligheter för sjösättning

Det finns behov av sjösättningsramper där de som har sitt vattenfordon/båt på trailer i garage eller på sin tomt kan komma åt sjösätta båtar när de vill ut på sjön. Detsamma gäller kanotister, de som har vattenskoter, och de som vill använda så kallad SUP-bräda/paddelbräda. Det är värdefullt att kunna erbjuda säkra sjösättningsramper för dessa.

Stopp för buskörning

På senare år har vattenskoter blivit ett mycket populärt färdmedel, inte minst för yngre som här kan få en inkörsport till ett fortsatt och långsiktigt engagemang i båtlivet. Ett uppenbart problem som följt på det ökande antalet vattenskotrar är en ökad buskörning där gällande regler inte följs. Åtgärder bör sättas in för att öka säkerheten för bland annat badande, kanotister och fritidsbåtar.

Vi i Saltsjön-Mälarens Båtförbund är övertygade om att de här redovisade åtgärderna kan bidra till att göra Stockholm till en attraktiv vattenstad för rekreation och fritid.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande.

1. Att delvis godkänna förslaget.
2. Att tillstyrka motionen,
3. Att därutöver anföra följande:

Utöver förvaltningens medskick yrkar vi bifall till motionen.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Alexander Ojanne m.fl. (S) enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

Det är glädjande att idrottsförvaltningen anser att motionen berör ett angeläget område. Vi delar också bilden av att strandbadet behöver personal med hög kompetensnivå för att tillskapa en ökad faktisk trygghet för besökarna vid strandbadet. Däremot ser vi det inte som ett problem att det skulle kräva en stor utbildningsinsats då den förslaget med all sannolikhet skulle bidra till att minska drunkningsolyckor och även olyckor av andra slag vid strandbadet.

En förstärkning av stadens nuvarande strategi genom utökad skyltning, förevisningar på strandbadet och kampanjer är positivt men fyller inte samma funktion som badvakter gör. Pandemins effekter på simkunnigheten hos allmänheten tros vara mycket negativ vilket gör det särskilt angeläget att skärpa stadens arbete för öka den faktiska tryggheten vid strandbadet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Felix Antman Debels m.fl. (S) enligt följande.

1. Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Utöver förvaltningens medskick yrkar vi bifall till motionen.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) enligt följande.

1. Att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anför följande:

Vi välkomnar mycket av det goda arbete som kontoret lyfter fram i koppling till bad, båt, fiske och strandpromenader i Stockholm. Vi menar dock att en sammanhållenstrategi skulle förenkla samarbetet mellan stadens olika delar för att skapa en bättre miljö kopplat till vattennära aktiviteter och rekreation. Stockholm är en unik stad och kopplingen till vattnet och dess verksamheter måste därför alltid vara prioriterade.